

Dina valmöjligheter när det gäller el

Du har två avtal – elnät och elhandel

Som kund har du två olika avtal. Det ena är ett elnätsavtal, med det elnätsföretag som äger elnätet där du bor. Det andra är ett elhandelsavtal, med det företag som du köper el av, ditt elhandelsföretag. Om elhandelsföretaget och elnätsföretaget ingår i samma koncern, får du oftast bara en faktura. Annars får du två fakturor – en från elnätsföretaget och en från elhandelsföretaget.

Det här betalar du för – vilken valfrihet har du

Elnätet – du kan inte välja elnätsföretag – säkringen påverkar kostnaden

Elnätsföretaget tar betalt för drift och underhåll av elledningar. Ofta betalar du en avgift för abonnemang och en avgift för elöverföring per förbrukad kilowattimme (kWh). Hur mycket du betalar för abonnemanget beror bland annat på säkringens storlek, som är ett mått på hur mycket el du maximalt kan använda vid ett tillfälle. Du kan fråga en elinstallatör eller ditt elnätsföretag om du har rätt storlek på säkring. Bor du i lägenhet kan du vanligtvis inte ändra säkringens storlek.

Du kan inte välja elnätsföretag, och därmed inte påverka kostnaderna på så vis.

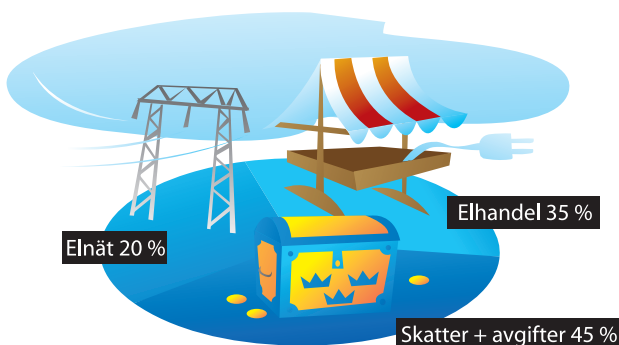
Den el du använder – du väljer själv elhandelsföretag

Elhandelsföretaget tar betalt för den el du förbrukar. De kan erbjuda dig olika typer av elhandelsavtal, t ex med ett fast eller ett rörligt elpris. Ofta tillkommer också en fast avgift, årsavgift. Skriver du ett avtal med ett fast elpris är detta bundet under en viss tid – ofta ett, två eller tre år. Ett rörligt elpris följer utvecklingen på elmarknaden och förändras utan föregående avisering.

Du kan fritt välja elhandelsföretag och på så vis påverka dina kostnader.

Skatter, elcertifikat och andra myndighetsavgifter – betalas av alla

Utöver dina elnät- och elhandelskostnader tillkommer energiskatt, avgift för elcertifikat (för att gynna utbyggnad av el från miljövänliga energikällor), andra avgifter till myndigheter (för elsäkerhet, nätövervakning och elberedskap) samt moms. Energiskatten skiljer sig inom Sverige, medan avgiften för elcertifikat varierar mellan elhandelsföretagen. Momsen och andra myndighetsavgifter är desamma i hela landet.

Så här tecknar du elhandelsavtal – säg upp ditt gamla avtal i tid

Du kan teckna nytt elhandelsavtal med ditt nuvarande elhandelsföretag eller byta till ett nytt. Tänk på att den person i din familj som står för elnättsavtalet även ska vara den som tecknar elhandelsavtalet. Det ska alltså vara samma person som står för båda avtalen.

Kontrollera först om du redan har ett tidsbundet elhandelsavtal eftersom du måste säga upp ditt gamla avtal. Ta reda på vilken uppsägningstid som gäller för ditt avtal, eftersom detta varierar. Vissa avtal har automatisk förlängning om du inte själv säger upp avtalet i tid. Om du bryter ett avtal under avtalstiden riskerar du annars att få betala en avgift.

Har du ett tidsbestämt elhandelsavtal måste ditt elhandelsföretag informera dig tidigast 90 dagar och senast 60 dagar innan avtalet löper ut. Dessutom upplysa dig om att du fortsätter att vara kund hos elhandelsföretaget, samt villkoren för detta. Du kan också välja att byta elhandelsföretag.

När du vill byta elhandelsföretag ska du kontakta det nya elhandelsföretaget. Gör det i så god tid att elhandelsföretaget kan anmäla bytet till elnättsföretaget senast den 15:e i månaden, om du vill att bytet ska ske nästa månadsskifte.

Detta gäller bara när du byter till ett nytt elhandelsföretag, inte när du omförhandlar med det elhandelsföretag du redan har. Bytet träder alltid ikraft den 1:a i månaden.

När du byter elhandelsföretag måste din elmätare läsas av för att du ska kunna få en korrekt slutfaktura från det elhandelsföretag du lämnar. Elnättsföretaget ansvarar för att läsa av elmätaren. Se till att den som ska

läsa av mätaren släpps in, om mätaren är inomhus. Alternativt kan du läsa av mätaren själv, om du kommer överens med ditt elnättsföretag. Du får en skriftlig bekräftelse på att bytet har genomförts.

Dessa uppgifter behöver ditt nya elhandelsföretag

- personnummer
- namn, adress och telefonnummer
- den dag då du vill att ditt nya elhandelsavtal ska börja gälla
- anläggnings id och områdes id

Uppgifterna finns på fakturan från ditt elnättsföretag.

Om du inte tecknar elhandelsavtal får du automatiskt ett tillsvidarepris

Om du väljer att inte teckna ett elhandelsavtal med fast eller rörligt pris, betalar du ett så kallat tillsvidarepris. Tillsvidarepriset är inte bundet i tiden och kan därför förändras. Om ditt elhandelsföretag ändrar tillsvidarepriset måste detta meddelas 15 dagar före ändringen. Ofta sker detta i den största lokala dagstidningen på orten där du bor.

Din elförbrukning

(fakta om mätaravläsning)

Elnätsföretaget ansvarar för avläsning – underlag för faktura

Den el du förbrukar mäts av en elmätare. Förbrukningen mäts i kilowattimmar (kWh) och visas i siffror på elmätarens räkneverk. Ditt elnätsföretag är ansvarigt för att läsa av din elmätare minst en gång var 12:e månad. Det görs för att elnätsföretaget och elhandelsföretaget ska veta hur mycket el du använt och för att du ska betala för rätt elförbrukning.

Två sätt att läsa av – manuellt eller automatiskt

Personal från elnätsföretaget läser av din mätarställning manuellt. Oftast sitter elmätaren så att avläsarna kan komma åt att läsa av. Ibland sitter dock mätaren inne i din bostad och då är du skyldig att lämna tillträde till den. Är du inte hemma så skickar elnätsföretaget vanligtvis ett avläsningskort så att du själv kan läsa av och rapportera in mätarställningen. Du kan också komma överens med ditt elnätsföretag om att du själv kan sköta avläsningarna.

Det andra alternativet är fjärravläsning av mätaren. Det innebär att elnätsföretaget automatiskt kan läsa av mätaren utan att behöva åka hem till dig.

Måste läsas av varje år – vid byte av elhandelsföretag – vid flytt

Ditt elnätsföretag ansvarar för att läsa av mätaren vid följande tillfällen:

- minst en gång var 12:e månad
- om din elmätare byts ut
- när du byter elhandelsföretag
- när du flyttar

Du betalar efter beräknad förbrukning – avstämning varje år

Mätaren ska läsas av var 12:e månad. För att du ska kunna betala för din el även mellan avläsningarna, t ex varje månad, görs en beräkning av hur mycket el du förbrukar. Beräkningen är gjord efter den senast kända elförbrukningen, d v s hur förbrukningen var under föregående år. Detta beräknade värde används i de fakturor du får under året.

Vid årsavläsningen görs en kontroll att du betalat för den el som du förbrukat. Du får en så kallad avstämningsfaktura som visar om du ska betala mer eller mindre.

Ha kontroll på din elförbrukning och rapportera

Du bör själv läsa av mätaren regelbundet. Detta gäller framför allt om du bytt värmekälla eller när du gjort någon annan större förändring som påverkar din elförbrukning. För att du ska betala för rätt elförbrukning är det viktigt att du anmäler förändringar och mätarställning till ditt elnätsföretag.

Detta påverkar elförbrukningen

Den el du förbrukar i ett hushåll brukar delas upp i hushållsel, el för uppvärmning och till varmvatten. Förbrukningen beror bland annat på:

- vilken värmekälla du har
- vädret och årstiderna
- hur du hushåller med din el
- hur ofta och hur länge du använder hushållsmaskiner
- hur stort hus du har (om- och tillbyggnader påverkar)
- hur väl isolerat ditt hus är
- varmvattenförbrukning
- hur många ni är i familjen

Spara el

För att hjälpa dig att minska din elförbrukning finns kommunala energirådgivare. Även konsumentvägledaren i din kommun vet vart du kan vända dig för att få råd och hjälp. Tänk på att:

- kyl, frys och andra apparater förbrukar el även när du inte är hemma
- det kan skilja väldigt mycket i förbrukning av el mellan dig och din granne
- du är själv ytterst ansvarig för hur mycket el du använder

Du ska flytta in

(så gör du med dina elavtal)

Du har två avtal – elnät och elhandel

Som kund har du två olika avtal. Det ena är ett elnätsavtal, med det elnätsföretag som äger elnätet där du bor. Det andra är ett elhandelsavtal, med det företag som du köper el av, ditt elhandelsföretag. Om elhandelsföretaget och elnätsföretaget ingår i samma koncern, får du oftast bara en faktura. Annars får du två fakturor – en från elnätsföretaget och en från elhandelsföretaget.

Anmäl till ditt nya elnätsföretag i god tid före inflyttning

Elnätsavtalet är knutet till en viss adress och kan därför inte flyttas. Anmäl inflyttning till (teckna avtal med) elnätsföretaget i god tid innan du flyttar in i din nya bostad. En avgift i samband med flytt kan förekomma.

Dessa uppgifter behöver ditt nya elnätsföretag

- personnummer
- namn, adress och telefonnummer
- den dag då elleveransen ska starta
- lägenhetsnummer
- uppgifter om vem som bodde i bostaden före dig – om du känner till det

Om ni är två som flyttar ihop måste ni meddela vem som ska vara ansvarig för avtalen, eftersom både elnäts- och elhandelsavtal ska tecknas av samma person.

Se till att ha ett elhandelsavtal med ett elhandelsföretag

Du kan höra med ditt nuvarande elhandelsföretag om du kan behålla ditt elhandelsavtal. Om du vill välja ett nytt elhandelsföretag ska du teckna avtal innan ditt elnätavtal börjar gälla.

Om du inte tecknar elhandelsavtal får du ett anvisat elhandelsföretag

Om du inte tecknar ett elhandelsavtal är elnätföretaget enligt lag skyldigt att anvisa ett elhandelsföretag så att du får el. Det så kallade anvisade elhandelsföretaget blir det som du köper el av, till dess att du tecknar ett elhandelsavtal med valfritt elhandelsföretag.

Ditt elnätföretag måste lämna uppgift om vilket elhandelsföretag som anvisats dig och hur det går till att byta elhandelsföretag.

Dessa uppgifter behöver ditt nya elhandelsföretag

- personnummer
- namn, adress och telefonnummer
- den dag då din elleverans ska starta
- anläggnings id och områdes id

Anläggnings id och områdes id kan ditt elnätföretag hjälpa dig med.

Du ska flytta ut (så gör du med dina elavtal)

Du har två avtal – el nät och elhandel

Som kund har du två olika avtal. Det ena är ett elnätavtal, med det elnätsföretag som äger elnätet där du bor. Det andra är ett elhandelsavtal, med det företag som du köper el av, ditt elhandelsföretag. Om elhandelsföretaget och elnätsföretaget ingår i samma koncern, får du oftast bara en faktura. Annars får du två fakturor – en från elnätsföretaget och en från elhandelsföretaget.

Säg upp båda avtalen en månad innan

Du är betalningsansvarig upp till en månad efter att du anmält flytt. Säg därför upp både elnätavtal och elhandelsavtal senast en månad innan du flyttar, om inte avtalen anger något annat. Ta kontakt med företagets kundservice eller använd flyttblankett på företagets hemsida. Ofta krävs en skriftlig uppsägning.

En avgift i samband med flytt kan förekomma.

Meddela detta när du säger upp avtalen

- personnummer eller kundnummer
- namn och telefonnummer
- ny adress, dit din slutfaktura ska skickas
- den dag då avtalen ska sluta gälla
- om möjligt namnet på den som flyttar in efter dig, eller fastighetsägaren
- anläggnings id, en uppgift som finns på fakturan från ditt elnätsföretag

Mätaren ska läsas av

För att du ska betala rätt summa på din slutfaktura när du flyttar ansvarar elnätsföretaget för att elmätaren läses av. Se till att den som ska läsa av mätaren släpps in i din bostad, om det är där mätaren sitter. Alternativt kan du läsa av mätaren själv, om du kommer överens med den som flyttar in och med ditt elnätsföretag. Be gärna den nye hyresgästen eller ägaren att ta kontakt med elnätsföretaget.

Avtalen upphör – kontakta ditt elnätsföretag – teckna elhandelsavtal

Elnätsavtalet är knutet till en viss adress och kan därför inte flyttas. Kontakta ditt nya elnätsföretag innan du flyttar in på din nya adress.

Även ditt elhandelsavtal upphör, men du kan fråga ditt elhandelsföretag om du får behålla samma avtal på din nya adress. Det är annars fritt att välja ett annat elhandelsföretag.

Ändrad familjesituation

Vid separation, när en bor kvar – kontakta elnäts- företaget och elhandels- företaget

Avtalen är personliga. Det är därför inte självklart att det går att ta över ett avtal som någon annan i hushållet har tecknat, utan företagets medgivande. Kontakta elnätsföretaget och elhandelsföretaget.

Betalningsansvar för obetalda räkningar

Den som har tecknat avtalen är betalningsansvarig. Skulder avskrivs inte när du flyttar.

Vid dödsfall – avtalen upphör, kontakta företagen

När du anmält ett dödsfall upphör avtalen, som den avlidne hade. Efterlevande, som bor kvar, måste teckna nya avtal med både elhandelsföretag och elnätsföretag.

Om ni inte kommer överens

Villkoren mellan dig och ditt elhandelsföretag respektive elnätsföretag följer de allmänna avtalsvillkoren (ALLMA). De är framtagna av elbranschen tillsammans med Konsumentverket.

Om du inte kommer överens med ditt elhandelsföretag eller ditt elnätsföretag kan du vända dig till:

- din kommuns konsumentvägledare
- Konsumenternas elrådgivningsbyrå,
www.elradgivningsbyran.se
tel 08-522 789 50
- Allmänna Reklamationsnämnden,
www.arn.se
tel 08-555 017 00

Tveka aldrig att kontakta ditt elhandelsföretag och elnätsföretag med dina frågor och synpunkter. Då hjälper du branschen att bli bättre.